

# Aandachtsvelders Kwetsbare Ouderen – onmisbare schakels

Afstudeeronderzoek in het kader van de opleiding tot HBO-Verpleegkunde  
**Valerie van der Raaf**

## Aanleiding



Ieder jaar worden er meer kwetsbare ouderen opgenomen in Franciscus Gasthuis & Vlietland

Verpleegkundigen hebben daardoor meer kennis nodig van de complexe problematiek van deze patiëntengroep.

Uit landelijk<sup>1</sup> en intern onderzoek blijkt het kennisniveau onder verpleegkundigen onder de maat. Daarnaast heeft ouderenzorg een negatief imago. Dit brengt risico's met zich mee voor de kwaliteit van ouderenzorg<sup>2</sup>.

2018 → ziekenhuisbreed **netwerk** van **verpleegkundige aandachtsvelders kwetsbare ouderen (AKO's)** opgericht

**Taken:**

- Schakelrol<sup>3</sup>.
- Expertrol
- Deskundigheidsbevordering

2020 → de inzet van AKO's heeft nog niet geleid tot een meetbare toename van kennis onder verpleegkundigen. Het is niet duidelijk in hoeverre AKO's bijdragen aan het vergroten van kennis van afdelingsverpleegkundigen.

## Doelstelling

Inzicht verkrijgen in hoe AKO's in Franciscus Gasthuis & Vlietland hun rol vormgeven en deskundigheidsbevordering inzetten om kennis over kwetsbare ouderen te delen op de verpleegafdeling.

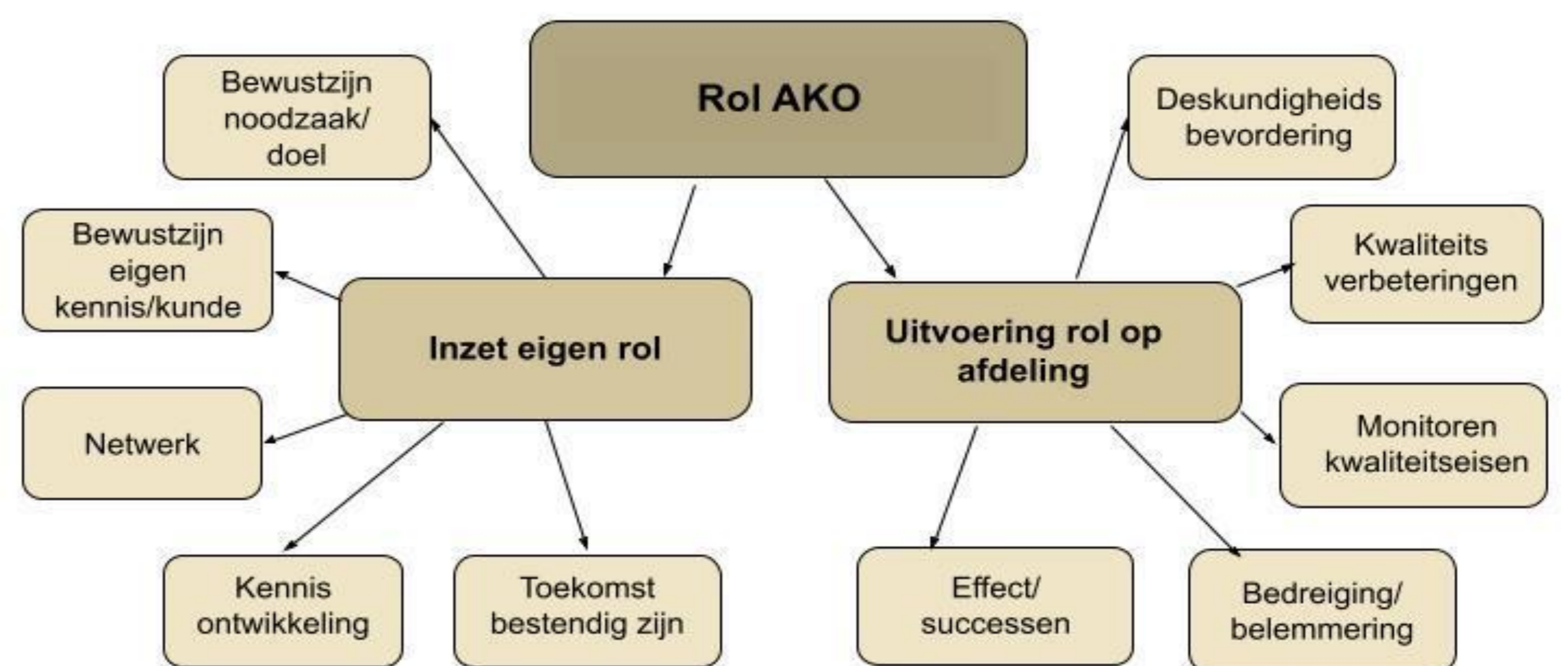
## Onderzoeksmethode

- Kwalitatief onderzoek
- 2 Focusgroepen
  - verpleegkundigen (mbo, hbo, geriatrie)
  - minimaal 2 jaar ervaring als AKO
- Topics
  - Rol binnen het team
  - Eigen kennis en kunde
  - Deskundigheidsbevordering
  - Belemmerende en bevorderende factoren
- Thematische analyse



## Resultaten

- 8 respondenten
- 2 hoofdthema's gevonden



"Het goede voorbeeld geven, dus gewoon op de werkvloer samenwerken en dan laten zien wat ik zie (...) Dan kun je ook je enthousiasme doorgeven." - R6

"We merken wel sinds we de huiskamer hebben dat er wel minder onrust is. Minder vallen, ze eten veel beter, drinken veel beter, veel minder in de war." - R6

"Door het imago van onze kwetsbare ouderen, het stoffige, saai, niks mee te beginnen." - R7

"We weten allemaal dat het gewoon hartstikke druk is, dat je eerlijk gezegd ook niet altijd zin heb om buiten je werk allerlei groepjes te hebben waar je dingen thuis voor moet doen." - R2

**AKO's dragen bij aan een verbetering van kennis en attitude door deskundigheidsbevordering, voorbeeldgedrag en kwaliteitsverbeteringen**

## Aanbevelingen

- **Structuur** aanbrengen in de rol en deskundigheidsbevorderende taken van de AKO om meer effect te genereren van inzet AKO
- **Draagvlak, tijd en middelen** zijn nodig om deze rol te optimaliseren en bestendigen binnen de huidige functiedifferentiatie
- **Aanvullend onderzoek naar attitude en ontvankelijkheid** voor deskundigheidsbevordering onder verpleegkundigen en managers
- **Aanvullend onderzoek naar kennisniveau** verpleegkundigen SEH/ IC

## Referenties

- <sup>1</sup> Derks, C. T. A. J., Van Den Hutten - Elsen, M. M. G. M., Hakvoort, L. J., Van Mersbergen, M. P. J., Schuurmans, M. J., & Dikken, J. (2021). Hospital nurses' knowledge regarding older patients: a multicenter study. *BMC Nursing*, 20(1). <https://doi.org/10.1186/s12912-021-00604-4>
- <sup>2</sup> Dikken, J., Hoogerduijn, J. G., Kruitwagen, C., & Schuurmans, M. J. (2016b). Content Validity and Psychometric Characteristics of the "Knowledge about Older Patients Quiz" for Nurses Using Item Response Theory. *Journal of the American Geriatrics Society*, 64(11), 2378-2383. <https://doi.org/10.1111/jgs.14476>
- <sup>3</sup> Legg, M., Cleary, A., Shackelton, J., & Hampton, S. (2017). Establishing link nurse roles to enhance leadership, knowledge and development. *BMJ Supportive & Palliative Care*, 7(Suppl 2), A113. <https://doi.org/10.1136/bmjspcare-2017-hospice.313>; McKeeney, L. (2003). Are link-nurse systems an effective means for improving patient care? *The Professional Nurse*, 19(4), 203-206.